

Accountantsverslag

Gemeente Mook en Middelaar

22 juni 2023

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeente Mook en Middelaar
t.a.v. Gemeenteraad
Raadhuisplein 6
6585 AP Mook

Eindhoven, 22 juni 2023

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2022**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2022 van Gemeente Mook en Middelaar.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. In het kader van onze opdracht hebben wij in november 2022 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij in april 2023 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaareindecontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2022.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de ambtelijke organisatie. Tevens is dit verslag toegelicht aan de leden van de audit commissie op 5 juni 2023. Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij uiteraard graag bereid.

Ondanks dat dit het tweede jaar is van de samenwerking, is de controle ons inziens niet soepel verlopen. De tijdige beschikbaarheid en kwaliteit van de documentatie onderliggend aan de jaarrekening laat te wensen over. Bovendien zijn er in een laat stadium nog diverse aanpassingen in de jaarrekening noodzakelijk geweest. Het traject heeft hierdoor vertraging opgelopen. Ondanks dat de afronding in goed overleg heeft plaatsgevonden, dient ons inziens de komende jaren een verbeterslag plaats te vinden..

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
2. Ons oordeel	7
3. Bevindingen jaarrekening 2022	
1. Begrotingsrechtmatigheid	11
2. Aanbestedingsrechtmatigheid	12
3. Voorziening groot onderhoud	13
4. Jeugdhulp en WMO – beheersing budget	15
5. Overige bevindingen	16
4. Overige aspecten	18

Bijlage	
1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa	20
<i>Totaal aantal pagina's:</i>	<i>22</i>

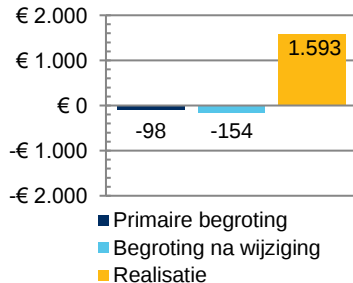
1. Management samenvatting

Ons oordeel				
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2022 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2022 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het vastgestelde normenkader.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SISA bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

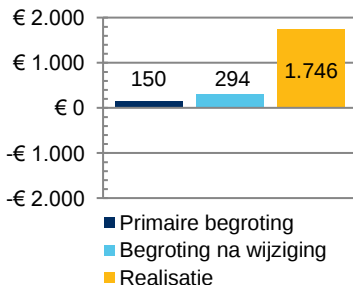
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2022

Saldo baten en lasten vóór mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

De **primaire begroting** startte met een saldo van baten en lasten van € 98.000 nadeel. Voor deze (per saldo hogere kosten was dekking uit de reserves aanwezig. Het saldo na reserves was in de primaire begroting positief. In de navolgende begrotingswijzigingen is het resultaat na reserves bijgesteld naar € 294.000.

Het gerealiseerde **resultaat vóór mutatie reserves** (saldo baten en lasten) bedraagt € 1,6 miljoen positief. Het eigen vermogen van de gemeente neemt per saldo toe met dit bedrag.

Het **resultaat na mutatie reserves** bedraagt € 1,7 miljoen positief. Dit is nogmaals € 1,4 miljoen positiever dan begroot.

De belangrijkste afwijkingen betreffen

• Hogere algemene uitkering	€ 450.000
• Positief resultaat opvang Oekraïne	€ 270.000
• Vertraging in de uitvoering op diverse projecten	€ 305.000
• Nagekomen posten vorige jaren (oa leges en detachering)	€ 291.000
• Diverse overige afwijkingen (per saldo voordeel)	€ 136.000

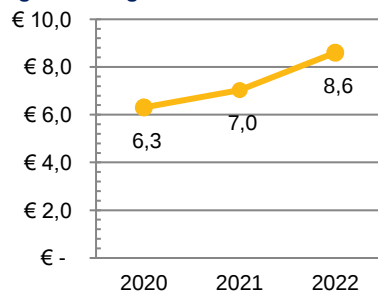
In algemene zin is een positief resultaat in lijn met de landelijke tendens. Dit heeft deels te maken met incidentele toegekende budgetten door de rijksoverheid. Bij uw gemeente valt daarnaast op dat een belangrijk deel (€ 305.000) van het resultaat wordt veroorzaakt door projecten die niet of vertraagd zijn uitgevoerd en doorlopen naar 2023. Wij adviseren om het ambitieniveau en de mate waarin projecten kunnen worden gerealiseerd goed op elkaar af te stemmen.

Bovenstaande verschillen zijn door de gemeente aangemerkt als incidenteel. Met de **structurele resultaten en afwijkingen** houdt de gemeente rekening in de (meerjaren-)begroting. De verwachting is overigens dat de gemeente de komende jaren met forse kostenstijgingen wordt geconfronteerd (infrastructuur, onderwijs, inflatie alsook verbonden partijen). Deze worden in kaart gebracht bij de zomerrapportage.

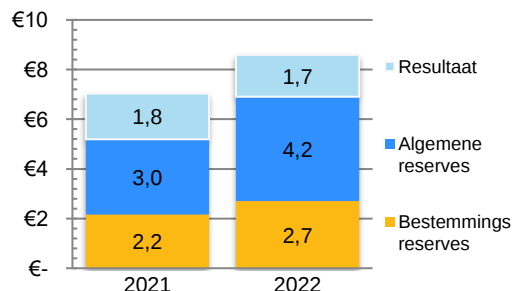
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2022

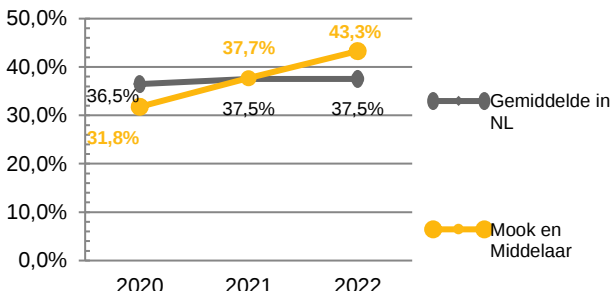
Eigen vermogen in € mln

Opbouw eigen vermogen in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt toe met € 1,6 mln als gevolg van het gerealiseerde saldo van baten en lasten voor reserves. Het eigen vermogen bestaat voor € 2,7 mln uit bestemmingsreserves en voor € 4,2 mln uit algemene reserves (voor resultaatbestemming 2022). De belangrijkste mutatie binnen de bestemmingsreserves betreft de toename van de reserve budgetoverheveling voor toekomstige kosten.

Van de algemene reserves wordt € 2 mln aangehouden als bufferfunctie voor risico's en € 2,2 mln ter financiering van toekomstige projecten in de vrij besteedbare reserve.

De **solvabiliteit** (als kengetal voor de financiële positie) bedraagt 43,3% en neemt toe als gevolg van de toename van het eigen vermogen en ligt daarmee boven het landelijke gemiddelde. Er hebben in 2022 vrijwel geen grote investeringen plaatsgevonden. De gemeente beschikt eind 2022 over € 5,5 mln aan liquiditeit en heeft een beperkte externe lening portefeuille.

De **weerstandscapaciteit** van de gemeente is gebaseerd op de algemene reserve (€ 2,0 miljoen) en is beperkt, maar voldoende om de risico's van € 1,3 mln op te kunnen vangen. De grootste financiële risico's voor uw gemeente zitten naar ons idee in stijgende inflatiecijfers, looncompensatie en hogere bijdragen aan verbonden partijen. Wij adviseren deze risico's te monitoren in relatie tot de weerstandscapaciteit.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2022 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, gebaseerd op de wettelijk voorgeschreven normen. Deze tolerantiegrens is hierbij gebaseerd op de begrote lasten en dotatie aan reserves. De werkelijke lasten en dotatie aan reserves vallen hoger uit. Wij hebben in onze controle geen rekening gehouden met een hogere goedkeuringstolerantie Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. <table><tr><th colspan="2">Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr><tr><td>Fouten</td><td>1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 17.636.000</td><td>€ 176.360</td></tr><tr><td>Onzekerheden</td><td>3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 17.636.000</td><td>€ 529.080</td></tr><tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 25.000</td></tr></table> Door de gemeenteraad is overigens geen controleprotocol vastgesteld. Om onduidelijkheden ten aanzien van onze opdracht te voorkomen, adviseren wij voortaan een protocol op te stellen, bijvoorbeeld om nadere duiding te geven aan de rapporteringstolerantie of specifieke wensen van de raad.	Grondslag		Omvang	Tolerantie	Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 17.636.000	€ 176.360	Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 17.636.000	€ 529.080	Rapporteringstolerantie	-	-	€ 25.000
Grondslag		Omvang	Tolerantie														
Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 17.636.000	€ 176.360														
Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	€ 17.636.000	€ 529.080														
Rapporteringstolerantie	-	-	€ 25.000														

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																																										
Controleverschillen	In de jaarrekening 2022 resteren onderstaande ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Omdat het totaal aan fouten onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr><tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Rechtmatigheid en getrouwheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 154.000</td><td>H 3.4</td></tr><tr><td>Vaststelling prestatie levering diensten</td><td>Rechtmatigheid en getrouwheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 160.000</td><td>H. 3.5</td></tr><tr><td>Nog te betalen zorgkosten te laag</td><td>Rechtmatigheid en getrouwheid</td><td>€ 25.000</td><td>Negatief</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Waardering 'oude' vorderingen sociaal domein te hoog</td><td>Rechtmatigheid en getrouwheid</td><td>€ 36.000</td><td>Negatief</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Totaal voor getrouwheidsoordeel</td><td></td><td>€ 61.000</td><td></td><td>€ 314.000</td><td>-</td></tr><tr><td>Totaal voor rechtmatigheidsoordeel</td><td></td><td>€ 61.000</td><td>-</td><td>€ 314.000</td><td></td></tr></table>	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing	Vaststellen levering zorg	Rechtmatigheid en getrouwheid	-	-	€ 154.000	H 3.4	Vaststelling prestatie levering diensten	Rechtmatigheid en getrouwheid	-	-	€ 160.000	H. 3.5	Nog te betalen zorgkosten te laag	Rechtmatigheid en getrouwheid	€ 25.000	Negatief			Waardering 'oude' vorderingen sociaal domein te hoog	Rechtmatigheid en getrouwheid	€ 36.000	Negatief			Totaal voor getrouwheidsoordeel		€ 61.000		€ 314.000	-	Totaal voor rechtmatigheidsoordeel		€ 61.000	-	€ 314.000	
Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing																																						
Vaststellen levering zorg	Rechtmatigheid en getrouwheid	-	-	€ 154.000	H 3.4																																						
Vaststelling prestatie levering diensten	Rechtmatigheid en getrouwheid	-	-	€ 160.000	H. 3.5																																						
Nog te betalen zorgkosten te laag	Rechtmatigheid en getrouwheid	€ 25.000	Negatief																																								
Waardering 'oude' vorderingen sociaal domein te hoog	Rechtmatigheid en getrouwheid	€ 36.000	Negatief																																								
Totaal voor getrouwheidsoordeel		€ 61.000		€ 314.000	-																																						
Totaal voor rechtmatigheidsoordeel		€ 61.000	-	€ 314.000																																							
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.																																										

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: • De waardering van de voorzieningen, in bijzonder de voorzieningen groot onderhoud (zie bevinding 3.3) • De inschatting van de zorgkosten welke na balansdatum nog dienen te worden afgerekend (zie bevinding 3.4) • De inschatting van inbaarheid van debiteuren(vorderingen) en de getroffen voorziening voor oninbaarheid; • De inschatting van de diverse nog te verrekenen bedragen inzake de opvang van Oekraïense vluchtelingen en crisishulpverlening.
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • Modulaire GR Regio Rijk van Nijmegen: bijdrage € 482.000 (voor ICT en het werkbedrijf) • GR Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar (IWGM) bijdrage € 508.000 • Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW): bijdrage € 118.000 Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept)jaarcijfers 2022 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij hebben kennis genomen van deze jaarcijfers en stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening en de toelichting van de risico's in de paragraaf verbonden partijen. In dit geval wijzen wij u erop dat de GR Regio Rijk van Nijmegen en BsGW geen eigen weerstandvermogen aanhouden en een aanspraak doet bij uw gemeente voor toekomstige risico's en verliezen. De voorlopige resultaten uit 2022 van beiden zijn – waar bekend – reeds in de jaarrekening verwerkt.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen die met name toezien op het inkoopproces inclusief factuurverwerking en de invulling van de verbijzonderde interne controle. In het bijzonder hebben wij aandacht gevraagd voor de invulling van de openstaande functies op het gebied van VIC en de rechtmatigheidsverantwoording.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichten tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn opgenomen achter in het verslag.

3.1 Begrotingsrechtmatigheid lasten

Begrotingsrechtmatigheid lasten

3.2 Aanbestedingsrechtmatigheid

Aanbestedingsrechtmatigheid	
Inkoop en aanbesteding	Bevinding
	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel (€ 215.000 bij diensten en leveringen en € 5,3 mln bij werken) en dat enkel constatering op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. In dit kader melden wij het volgende: • Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd in 2022. Wij merken wel op dat het achterhalen van alle documentatie (inkoopstrategie, contract en dergelijke) een tijdrovende klus is. • Uw gemeente loopt een verhoogd risico op onrechtmatigheden in komende jaren als gevolg van de grote mate van inhuur. Hier worden initieel meestal tijdelijke contracten afgesloten met een beperkte looptijd en omvang. In de praktijk worden deze contracten vaak verlengd, waardoor de totale opdracht inclusief verlenging op enig moment het Europese drempelbedrag voor diensten benaderd. Op dit moment lijken een aantal van deze inhuuropdrachten de Europese drempelbedragen in 2023 te gaan overschrijden bij verdere verlenging. Wij hebben geadviseerd na te gaan in hoeverre verlenging nog mogelijk is binnen de aanbestedingswetgeving. • Wij hebben in het bijzonder aandacht besteed aan de inkopen die hebben plaatsgevonden in het kader van de crisisopvang voor Oekraïense vluchtelingen. Vanwege het korte tijdsbestek en de onzekerheid die gemoeid was met de organisatie van deze opvang, kon vooraf geen inkoopstrategie worden opgesteld. Gezien de lasten in 2022 onder EU drempels blijven, was van een aanbestedingsplicht nog geen sprake. Omdat de lasten in 2023 en verder naar verwachting toenemen (o.a. door opvang op een boot) adviseren we om na te gaan hoe de diverse diensten en leveringen dienen te worden ingekocht in overeenstemming met de Europese aanbestedingswet. • In de management letter hebben wij enkele adviezen gedaan om de rechtmatigheid van in kopen beter te borgen. Een belangrijk onderdeel daarvan betreft het structureel werken met een inkoopstrategie waarin vooraf de wijze van inkoop wordt gemotiveerd.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

De gemeente heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen, etc.) egalisatie-voorzieningen. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:

1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting en gebaseerd op een onderhoudsplanning?
2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?
3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?

De standen van de diverse onderhoudsvoorzieningen ultimo 2022 ten opzichte van het plan zijn als volgt:

	Plan	Stand 31-12-2022 (plan)	Stand 31-12-2022 (realiteit)	Verschil
Onderhoud wegen*	2020-2024	€ 194.000	€ 446.000	€ 203.000
Onderhoud gebouwen**	2020-2023	€ 1.120.000	€ 1.120.000	-/- € 91.700
Voorziening riolering (tariefegalisatie)***	2022- 2026	NB	€ 4.331.000	NB

Wij merken ten aanzien van bovenstaande voorzieningen voor groot onderhoud het volgende op:

*) De stand van de voorziening wegen is hoger dan begroot, dit komt door uitgesteld onderhoud naar de toekomst.

**) De voorziening onderhoud gebouwen ligt in lijn met vorig jaar. Het werkelijke onderhoud aan gebouwen is zeer beperkt.

***) De voorziening riolering is bedoeld om tarieven te egaliseren en is daarmee geen 'zuivere' onderhoudsvoorziening. De voorziening riolering dient enerzijds voor het onderhoud en anderzijds ter egalisatie van de tarieven. De middelen hiervoor zijn op dit moment nog ruim.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

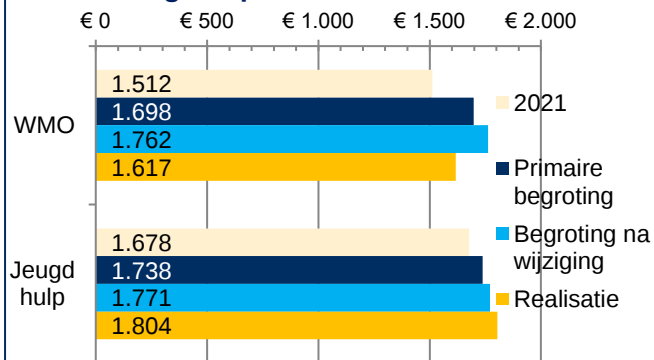
Ten aanzien van de voorzieningen groot onderhoud merken wij het volgende op:

- Voor een optimale financiële beheersing van uitgaven aan groot onderhoud is het van belang dat een MJOP (meerjarenonderhoudsplanning) realistisch is en dat de werkelijke uitgaven ten laste van de voorziening hiermee in de pas lopen. Een jaarlijkse analyse van realisatie versus het plan is daarbij van cruciaal belang. Op dit moment is binnen de planning geen rekening gehouden met hogere inflatiecijfers. Wij adviseren op korte termijn de effecten hiervan in kaart te brengen.
- Het wegenbeheerplan moet op korte termijn worden vernieuwd aangezien de looptijd beperkt is. Volgens de verslaggevingsregels moet een plan minimaal 3 jaar vooruit kijken.
- Ook het onderhoudsplan gebouwen verloopt op korte termijn en moet worden herzien. Wij merken hierbij op dat in de huidige onderhoudsplannen uitgaven opgenomen welke mogelijk als “regulier onderhoud” bestempeld kunnen worden (bijvoorbeeld: beveiliging, en kleinere bedragen voor warmtedistributie, luchtbehandeling etc). Het verdient de aanbeveling om dit in de toekomst separaat te splitsen in groot onderhoud en “regulier onderhoud”. Aanvullend adviseren wij om na te gaan om de oorspronkelijk toegepaste ‘korting’ voor niet realiseerbaar onderhoud in stand kan blijven.
- Wij begrijpen dat er plannen zijn voor de nieuw-of verbouw van het gemeentehuis (krediet aanwezig van € 2 mln). Daarom wordt aan het gemeentehuis alleen noodzakelijk onderhoud uitgevoerd. Wanneer duidelijkheid komt over dit project, dienen ook de gevolgen voor het groot onderhoud en de voorziening heroverogen te worden. Aanvullend merken wij op dat – gezien de huidige marktprijzen – het krediet van € 2 mln mogelijk niet meer toereikend gaat zijn.

3.4 Jeugdhulp en WMO

Jeugdhulp en WMO

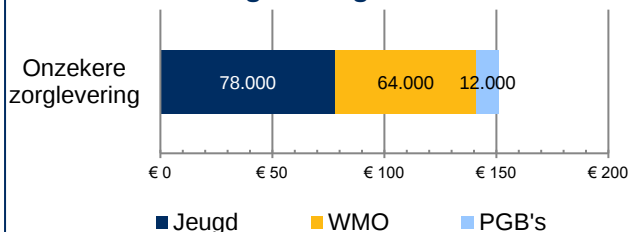
Lasten Jeugdhulp en WMO in € mln

De totale lasten voor WMO nemen toe ten opzichte van 2021. Deze stijging was in de (bijgestelde) begroting voorzien. De werkelijke kosten zijn lager dan opgenomen in bijgestelde begroting. Bij Jeugdhulp is een toename in lasten ten opzichte van 2021 zichtbaar. De lasten zijn ook hoger dan waarmee rekening werd gehouden in de (bijgestelde) begroting. Hieruit blijkt dat het exact inschatten van deze lasten uit deze 'open eind regelingen' in praktijk lastig is. Gezien de oplopende lasten hebben wij geadviseerd om het budgetbeheer te verbeteren, onder ander door nadere een inhoudelijke analyse op de ontwikkeling van de zorgkosten en het verbeteren van grip op de doorverwijzingen.

In april en mei 2023 zijn de productieverantwoordingen van zorgaanbieders ontvangen en is de gemeente gestart met het afstemmen van deze verantwoordingen met de eigen zorg administratie. Doel hiervan is onder andere om te bepalen wat er met verschillende zorgaanbieders nog moet worden verrekend in verband met zorg die tot en met 2022 is geleverd. Wij hebben de afstemming zorgkosten uitvoerig gecontroleerd. Uit onze controle zijn – behoudens hetgeen gemeld in hoofdstuk 2 – geen andere materiele verschillen gebleken.

Onzekerheid zorglevering in €k

Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hiertoe steunt de gemeente op de productie-verantwoordingen en accountantsverklaringen die van de zorgaanbieders worden ontvangen. Op basis van aanbieders zonder (goedkeurende) controleverklaring bedraagt de onzekerheid over de geleverde zorg op totaal niveau € 154.000. Dit blijft binnen de tolerantie zoals gesteld door de raad.

Wij hebben geadviseerd om een pakket van maatregelen samen te stellen om zelfstandig een uitspraak te kunnen doen over de zorglevering en daarin de reeds bestaande acties (evaluatiegesprekken, clientonderzoeken, klachtenevaluatie etc.) te betrekken.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
<i>Wachtgeld voorziening</i>	Naar aanleiding van de verkiezingen zijn in 2022 een drietal nieuwe wethouders zijn geïnstalleerd. Voor de aftredende wethouders is wachtgeldverplichting opgenomen onder de voorzieningen van € 210.000. Wij hebben vastgesteld dat deze positie volledig is, gezien de nu bekende omstandigheden.
<i>Verlofsparen</i>	Met ingang van boekjaar 2022 hebben werknemers de mogelijkheid om niet opgemaakte verlofuren onder voorwaarden om te zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof heeft - in tegenstelling tot wettelijk- en bovenwettelijk verlof - geen vervaldatum en kan door de werknemer naar eigen wens worden ingezet om met behoud van loon minder te werken. De verslaggevingsregels (BBV) schrijven voor dat spaarverlof onder voorwaarden financieel tot uitdrukking moet komen in een voorziening. De gemeente heeft nog geen voorziening spaarverlof aangelegd, omdat de exacte gegevens hiervoor nog niet voorhanden zijn. Wij hebben geadviseerd om in 2023 de financiële verplichting ten aanzien van de verschillende soorten verlof (wettelijk, bovenwettelijk, spaarverlof, etc.) in kaart te brengen. Vanuit daar kan er beleid worden gemaakt over de financiële verwerking.
<i>Opvang Oekraïne</i>	In 2022 hebben de gemeenten in Nederland als taak gekregen om opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren en exploiteren. De gemeente wordt hiervoor gecompenseerd door het Rijk en dient hiervoor een verantwoording van de kosten te doen middels SiSa. Wij merken ten aanzien van deze regeling het volgende op: • De totale lasten bedragen circa € 150.000 en bestaan voornamelijk uit het realiseren van de opvanglocaties (huur en bedden) en overige ingekochte diensten zoals schoonmaak, catering, beveiliging etc. Wij hebben – naast de rechtmatigheidsaspecten van deze inkopen – vastgesteld dat deze lasten juist zijn verantwoord in de jaarrekening. • De bekostiging door het Rijk - op vaste normbedragen per gerealiseerde opvangplek – bedraagt € 270.000. De gemeente heeft hierdoor een voordeel van € 120.000 gerealiseerd binnen de jaarrekening. Dit bedrag is in basis vrij besteedbaar. Binnen de jaarrekening is daarnaast nog een te vorderen bedrag van € 270.000 opgenomen ten aanzien van nog te ontvangen bevoorschotting. De exacte afrekening hierover dient nog plaats te vinden. Wij stemmen in met de ingenomen positie.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
<i>Achterstand facturatie</i>	Door capaciteitsgebrek in vorige jaren was een achterstand ontstaan in het aanleveren en opleggen van verkoopnota's (omgevingsleges en pacht- en huur nota's). Deze achterstand is gedurende 2022 weggewerkt. Ten aanzien van deze opbrengststromen melden wij het volgende: • In 2022 is voor € 332.000 aan verkoopnota's opgelegd die toezien om oude jaren (2018 tot en met 2021). In de jaarrekening 2021 was slechts rekening gehouden met een nog te factureren positie van € 188.000. Op dit punt is dus nog een voordeel gerealiseerd van € 144.000 • Over boekjaar 2022 is € 58.000 aan huur- en pacht opbrengst verantwoord en € 131.000 aan omgevingsleges. Dit is hoger dan begroot. Wij hebben vastgesteld dat deze baten afstemmen met de onderliggende subadministratie en contracten. • De openstaande posities per controledatum bedragen nog € 38.000 (nog te factureren) en € 111.000 (wel gefactureerd nog niet geïnd). Hiertegenover staat een voorziening van € 50.000 welke uit voorzichtigheid wordt aangehouden voor eventuele oninbaarheid. Deze is onveranderd ten opzichte van 2021. Wij stemmen hiermee in, maar adviseren wel om deze vanaf 2023 te evalueren. Ten aanzien van de meeste 'oude openstaande posities' is een betalingsregeling overeengekomen. • Binnen het proces zijn nog enkele verbeteringen mogelijk voor de verdere borging van de juistheid en volledigheid van leges en de inning & debiteurenbewaking van openstaande posities.
<i>Prestatie verklaringen bij inkopen</i>	In de management letter hebben wij geadviseerd om de procedures voor het vaststellen en vastleggen van prestatieverklaringen voordat de een inkoopfactuur wordt geautoriseerd aan te scherpen. Wij vinden dit onder andere belangrijk om (fraude)risico's te voorkomen. Aanvullend is dit belangrijk bij het afleggen van verantwoording over specifieke uitkeringen en subsidiegelden, omdat daar vaak een lagere tolerantie geldt. Onze controle bij de jaarrekening is met name gericht op risicovolle en materiele transacties, zoals grote investeringen, onderhoudsprojecten en specifieke uitkeringen. Wij hebben vastgesteld dat bij inkopen boven de € 5.000 een tweede autorisatie benodigd is. Uit onze controle is een onzekerheid van € 160.000 gebleken omdat op deze facturen geen bewijstukken voor de prestatie konden worden overlegd.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en college; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het bestuur in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en college te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. Er zijn gedurende 2022 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft het college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2022.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	Dossier afronding Teken en bevestiging bij de jaarrekening Afgeven controleverklaring Vaststellen jaarrekening in de raad – 13 juli

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa -

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
A13	Regeling specifieke uitkering naleving controle coronatoegangsbewijzen	-	0	n.v.t.
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemde Oekraïne	-	0	n.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	-	0	n.v.t.
C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	-	0	n.v.t.
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	-	0	n.v.t.
C55	Aanpak energiearmoede	-	0	n.v.t.
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	-	0	n.v.t.
C75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden);	-	0	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021;	-	0	n.v.t.
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden);	-	0	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G10	Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2022	-	0	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	-	0	n.v.t.
G13	Regeling specifieke uitkering onderwijsroute	-	0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	-	0	n.v.t.
H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	-	0	n.v.t.
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

Smart decisions. Lasting value.